

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684

85. Exempti, an sub se habere possint curiam secularem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

sed Judice suo Ecclesiastico cap. 12. Concl. 1. nu. 19. fol. 290. citatque in eandem sententiam Schraderum De Feudis sect. 2. nu. 34. & seqq. DD. cap. ex parte de foro comp. l. 2. etiam in Feudi institutione privilegio miserabilitatis esse renunciatum, Rosenall. Concl. 1. nu. 20.

Q U Æ S T I O LXXXIV.

Milites in Caussa Feudali, judicibus Feudorum an subiciantur?

Respondetur breviter, quod licet milites fori privilegio gaudeant, conveniunt nisi coram militum Praefecto non possint l. Magistro C. de Jurisdic. om. jud. de omnibus ff. de Cust. reord. l. 2. ff. De Remi. cap. nullius omnium 7. quest. 1. Spec. de Sen. Attamen Feudalibus in causis jurisdictionem Judicum Feudalium subterfugere non possunt. Schrader. de Feudis. pari. 10. sect. 1. nu. 10. nu. 3. & 18. Rosenall. de Feudis. cap. 12. Concl. 1. nu. 15. & seqq.

Q U Æ S T I O LXXXV.

Exempti an sub se habere possint Curiam Saecularem?

Exempti quibus Jurisdictio competit, possunt habere suppositum sibi aliquod inferius Tribunal seu Territorium ac jurisdictionem ratione bonorum suorum, quibus adherere solet jurisdictio, Bald. c. 1. de eo qui curiam vendidit & in l. 1. §. hoc dicit ubi Barth. ff. si quis testam. libet esse, uti de Curia Tenantium pagi de Dillen propè Stechemium Oppidum Diocesis Leodien. ad Capitulum S. Servatii respectu bonorum spectante Respondit D. Wamelius Conf. 67. de Judicis & Conf. 175. de appellat. Illud hic (per argos) queritur, utrum ejusmodi Curia censeri debeant Ecclesiasticae vel Laicae si Judicum conditiones, qui plerumque Laici sunt, intueamur, Curiae videbuntur Laicae, At verò si personarum & bonorum unde judicandi potestatem deferunt, intueamur, jure representationis atque surrogationis eodem jure censeri debeant, quo illi quos representant ac referunt, & quarum respectu jus dicunt, Barth. d. l. 1. §. hoc autem. Wamels. d. Conf. 67. nu. 5. in fin. Comparationem porrò superioris ad inferiorem, metiri oportet non ex persona appellantis, neque etiam ex genere causae, sed ex persona judicis, à quo provocatus, ut qui eum ex majore magistratu vel ordine; superioritatem vel jurisdictionem habet, ab eo judicatum, vel emendet vel confirmet. Wamels. cap. si duobus §. denique asp. de app. & consequenter ab ejusmodi Curia appellatio interponenda est, non

ad iudices Seculares, sed ad iudices Ecclesiasticos. *Wames. late Conf. 175. de appell. & in d. cap. si duobus §. denique num. 2. de appell.* tum quod causa que coram eju[m] odi Cuius agitantur, cense[n]si debeant Ecclesiastica *d. conf. 175. num. 7.* Causa qu[od] p[ro]p[ri]e Ecclesiastica considerant non solum ratione materiae, quando de rebus spiritualibus, scilicet decimis, matrimonio, beneficio, vel aliis similibus disceptatio est, agitur, *gl. cap. 11. quest. 1. Clem. dispendiosam de iud.* Aut persona Clerici, quae conventio[n]e, verum etiam respectu iudicis, qui de causa cognoscit sine distinctione causae *num. 7. & Wames. d. §. denique num. 2.* Tum quod causa semel effecta fori Ecclesiastici semper maneat fori Ecclesiastici, appellatioque ab Ecclesiastico ad alium Ecclesiasticum sit interponenda, *late Wames. d. Conc. 67. & 175.* Cum enim iudex Ecclesiasticus semel manum apposuit causae, Iudex Saeculari sese deinde illi interponere non potest. *Clem. dispendiosam de iudicis, Abbas cap. quod Clerici de foro comp. quia est effecta Ecclesiastica. Wames. d. Conf. 175. num. 10. de appell. & Conf. 67. n. 8. de iudicis.* Signanter si quaestio sit de bonis quae Ecclesiastici non teneant in feudum, aut alio titulo a dominis Laicis, cujus contrarium, quamdiu non doceatur, est praesumendum. *Abb. cap. veniens in 2. nota de accus. Felin. cap. ceterum in fin. de iud. Wames. d. Consilio 175. num. 7. & seqq. l. Alius l. si in adibus de servit. de iud.* *Wames. d. Consilio 175. num. 7. & seqq. l. Alius l. si in adibus de servit.* In causis porro in quibus Episcopi temporalem etiam habent jurisdictionem, appellatio interponenda est non ad Saecularem sed ad Archiepiscopum, & sic Ecclesiasticum. *cap. Romana §. debet de appell. in 6. Wames. d. num. 3. & d. conf. 63. numero 11.* ubi hanc Pontificis Constitutionem explicat, etiam si Ecclesiastici bona tenerent a Principibus Laicis. *Spec. de appell. quest. 189.* Denique, licet Ecclesiastici tenentes bona a Laicis in censum, aut feudum, ut Laici censeantur, *cap. solua verb. qui ab eo suscipiunt de maior. & obed. Wames. d. conf. 175. num. 12. de Appell. eo tamen cessante, cense[n]si sunt omnino ut Ecclesiastici. Abbas & Fel. cap. ceterum in fin. de iudicis.* in dubioque praesumendum est bona Ecclesiae concessa esse pure simpliciter & pleno iure, nulla etiam concedente recognitione reservata. *l. Alius l. si in adibus de servit. & a qua DD. cap. nimis de iurejur. Abb. cap. veniat in 2. Nota de accusat & d. cap. ceterum in fin. Wames. d. conf. 173. num. 13. Affliet. dec. 277. numero 7. Alex. Conf. 129. vol. 1. late de hac Theoria vide Farinaceum, Concil. Trident. lib. 3. Conc. 198. fol. 115.* Similiter Laici bona tenentes in censum & feudum, Emphyteusim, aut alia ex causa, ab Ecclesia cense[n]si debeant Ecclesiastica. *cap. verum ubi Abbas. de foro comp. peten. cap. ceterum de iudicis. Everardi in locis legalibus loco a Fendo ad Emphyteusim & ab Emphyteusi ad feudum. Wames. Conf. 175. numero 5.* tuncque Ecclesiastici possunt ab Emphyteusi ad feudum, seu jurisdictionem, aut iudicium seu Tribunal aliquod inferius & sibi suppositum habere, & ratione ejusmodi bonorum poterit eis adhiberi iudicatio, & ab Emphyteusi ad feudum. *Wames. Conf. 175. num. 5.* tuncque Ecclesiastici possunt

ppp 3 territorium

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

territorium seu Jurisdictionem, aut Judicium seu tribunal aliquod inferius & sub-
 suppositum habere, & ratione ejusmodi bonorum poterit eis adherere Jurisdictionem
 Wames. conf. 274. nu. 6. de appell. ab ejusmodique Tribunalibus appellatio erit ad
 perioem Ecclesiasticam interponenda, Wames. d. conf. 174. & 175. de appellat.

Q V A E S T I O LXXXVI.

An coram conservatore evocari possint alii alterius Diocesis?

Videtur quod non; quia statui non potest ut alter alterius Jurisdictionis ab alio
 coram Actoris iudice evocetur. *Barth. l. 2. n. 2. C. de Jurisdic. om. jud.* Verum con-
 trarium est respondendum. Sicut enim coram Papa, quilibet ubicumque existens
 in jus vocari potest. *Barth. in extravag. ad reprimendum vers. per edictum n. 10. ple-*
 enim est Vicarius ejus, cujus est terra & plenitudo orbis ejus, *Clem. 1. de Judic. d. ord.*
d. num. 10. Ita & coram conservatore qui Papæ vices gerit, modo tamen in terri-
 tum habeatur ratio, de quibus alio in loco scripsi *tom. 2. part. 2. quest. 106.* & nec
 qui evocatur notabile incommodum inferatur. Privilegia enim non conceduntur
 cum magno tertii incommodo. *Emanuel Roderic. Reg. quest. tom. 2. quest. 61. art. 4. in*
fin. & notari tom. 2. de Jurisd. ord. in Exemptos part. 1. §. 2. scholio 27. nu. 14. Porro
 quod scripsi coram Papa, quemlibet posse evocari, intelligendum est iure commu-
 ni: habent enim pleræque Provincie, & ditiones Privilegia, subditos, non verb
 Exemptos, nisi quadantenus afficientia primæ instantiæ, de quibus disponat Con-
 ciliium Tridentinum *sess. 24. cap. 20. de Ref. & nos de eo supra scripsimus d. Tomo 2.*
part. 1. §. 13. schol. 184. num. 5. & seqq.

Q U A E S T I O LXXXVII.

Testamentum in loco Exempto conditum, an subsistat si careat solem-
 nitatibus alio in loco requisitis.

Rolandus à Valle *Conf. 57. nu. 23. usque ad nu. 46. & per tot. vol. 3. & Angelus Conf.*
243. per tot. responderunt subsistere. Posteriusque testamentum conditum
 adhibitis solemnitatibus in loco Exempto requisitis invalidare prius testamentum,
 quod majoribus solemnitatibus, atque cautelis in loco Ordinario subiecto fuerat
 conditum.

Q V A E S T I O LXXXVIII.

Ordinarius in loco Exempto existens, utrum beneficia in sua Diocesi
 vacante conferre possit.

Dubi-